

PATVIRTINTA
Marijampolės Rimanto Stankevičiaus
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2016 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-43

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2016–2017 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos 2016–2017 mokslo metų Pagrindinio ugdymo programos ugdymo plano paskirtis, sudarymas ir pristatymas.

1.1. Pagrindinio ugdymo programos ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) reglamentuoja pagrindinio ugdymo programos mokiniams, mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaikytų ir individualizuotų programų, neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą.

1.2. Ugdymo planą parengė darbo grupė, kurią sudarė mokyklos vadovai, mokytojai, tėvai ir mokiniai (Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016-04-13 įsakymas Nr. V-26 „Dėl 2016-2017 mokslo metams veiklos plano, pradinio ir pagrindinio ugdymo planų 2016-2017 mokslo metams darbo grupių sudarymo“).

1.3. Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos pagrindinio ugdymo programos ugdymo planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-457 „Dėl 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-614 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. V-457 „Dėl 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK 556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-07-04 įsakymu Nr. V-1090/A-314, Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V- 773, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049, Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-08-26 įsakymu Nr. ISAK-243, Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK 2695 (LR ŠMM 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija), Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos 2016-2018-ųjų metų strateginiu veiklos planu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2016-02-12 įsakymu Nr. V-12 „Dėl Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos 2016-2018-ųjų metų strateginio veiklos plano“ bei atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės poreikius ir turimus išteklius.

1.4. Su pagrindinio ugdymo plano projektu mokyklos bendruomenė supažindinta ir visi būtini susitarimai priimti Mokytojų tarybos posėdyje 2016 m. birželio 3 d., protokolo Nr. 2-3 ir Mokyklos tarybos posėdyje 2016 m. birželio 6 d., protokolo Nr.1-3.

2. 2015-2016 m. m. mokyklos ugdymo plano įgyvendinimo įvertinimas.

2015-2016 mokslo metais siekėme įgyvendinti valstybinę švietimo politiką, teikti kokybiškas švietimo paslaugas, atitinkančias nuolat besikeičiančios visuomenės reikmes, tenkinti

mokinių ugdymosi poreikius siekiant įgyti pagrindinį išsilavinimą, racionaliai ir efektyviai naudoti finansinius išteklius.

Ugdymo rezultatai: 5-10 klasių mokinių pažangumas – 100%, mokėsi 7-10 balų - 31%. Ugdymo procese didžiausias dėmesys buvo skiriamas gerinti individualius mokinio ugdymosi pasiekimus, tobulinti formuojamąjį vertinimą. Išplėstiniame direktijos posėdyje (2015-10-09 protokolo Nr. 4-3) analizuotos stebėtos pamokos ir formuojamojo vertinimo, kaip vertinimo ugdant, panaudojimas. Atliktas tyrimas ir nustatyta pirmų ir penktų klasių mokinių adaptacija (išplėstinis direktijos posėdis 2015-10-09 protokolo Nr. 4-3).

Siekiant gerinti mokyklos mikroklimatą ir skatinti mokytojų bendradarbiavimą buvo suorganizuoti seminarai pedagogams „Mokyklos mikroklimato formavimas“ (2016-02-15) ir „Pozityvaus mąstymo strategijos“ (2016-03-18). Tėvams buvo organizuotas seminaras „Vaikų brandumo ugdymas: priversti ar susitarti?“ (2016-02-26).

Pagal Erasmus+ KA1 (asmenų mobilumas mokymosi tikslais) projektą „Mokytojų ir personalo kompetencijų tobulinimas ir mokymosi aplinkų kūrimas“ mokytojai dalyvavo lyderystės kursuose, tobulino kalbos dėstymo metodiką, susipažino su užsienio mokyklų ugdymosi aplinkomis. Iš viso organizuota 13 mobilumų. Projektas bus tęsiamas ir 2016-2017 m. m.

Tenkinant ugdymosi poreikius, siekiant tobulinti ugdymo proceso kokybę, mokiniams buvo sudarytos sąlygos dalyvauti dalykinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose. Iš viso per mokslo metus mokiniai dalyvavo 4 tarptautiniuose, 8 respublikiniuose, 4 zonos, 38 savivaldybės lygmens konkursuose. Konkursų rezultatai: 15 pirmų vietų, 14 antrų vietų, 10 trečių vietų. Puikūs rezultatai tarptautiniame konkurse „Olympis“ bei Vaikų kūrybinės iniciatyvos fondo projekte „Tavo žvilgsnis“. Mokinių pasiekimai aptarti išplėstiniame direktijos posėdyje 2016-04-28 (protokolo Nr. 4-1). 6 ir 8 klasių mokiniai gebėjimus pasitikrino dalyvaudami Standartizuotų testų veiksmo tyrime. Mokinių mokymosi rezultatai, pasiekimai, PUPP rezultatai rodo, kad 2015-2016 mokslo metų mokyklos ugdymo planas įgyvendintas gerai.

Panaudojus valandas mokinių poreikiams tenkinti, 5-10 klasių mokiniai sėkmingai gilino matematikos, lietuvių, anglų, rusų, vokiečių kalbų, biologijos, fizikos, geografijos, istorijos, informacinių technologijų žinias. Siekiant diferencijuoti ugdymą ir atsižvelgiant į skirtingus mokinių gebėjimus, 9 klasės mokiniams buvo sudarytos sąlygos pasirinkti lietuvių kalbos modulį ir sėkmingai baigti jo programą.

Mokyklos veiklos kokybei įsivertinti sudaryta (mokyklos direktoriaus 2015-12-05 įsakymas Nr. V-162 „Dėl vidaus audito koordinavimo grupės sudarymo“) vidaus audito koordinavimo grupė, kuri, naudodama „IQES online Lietuva“ instrumentus, atliko platųjį ir giluminį įsivertinimą. Rezultatai pristatyti ir aptarti išplėstiniuose direktijos bei Mokyklos tarybos posėdžiuose.

Mokyklos bendruomenė supažindinta su Mokyklos 2016-2018-ųjų metų strateginiu veiklos planu. Mokyklos tarybos posėdyje (2016-05-17, protokolo Nr. 1-2) svarstyta, kokie mokyklos vidaus struktūros pokyčiai turėtų būti 2016-2020 metų laikotarpiu. Tėvų, mokinių ir mokytojų atstovai vieningai pasisakė už tai, kad mokykla turi likti pagrindine mokykla.

2016-2017 m. m. reikia siekti: tobulinti individualizavimą ir diferencijavimą pamokose, toliau mokyti mokinius įsivertinti savo pažangą, suderinti ugdymo turinio integravimą bei prevencinių ir kitų programų integravimą. Siekiant gerinti ugdymo kokybę, atlikti tyrimą ir nustatyti mokinių mokymosi stilius.

3. 2016-2017 mokslo metų veiklos prioritetas – siekti ugdymo proceso kokybės tobulinant individualizavimą ir diferencijavimą pamokoje.

Mokyklos ugdymo plano tikslas – nustatyti mokykloje vykdomų ugdymo programų principus ir reikalavimus, formuoti ugdymo turinį taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

Uždaviniai – nustatyti pamokų skaičių, skirtą dalykų programoms įgyvendinti; suplanuoti ugdymo turinį; kurti mokymosi aplinką vadovaujantis Higienos normos reikalavimais ir Ugdymo programų aprašais.

II. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

4. Ugdymo proceso trukmė

Mokslo metai prasideda	Mokslo metai baigiasi	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
5 klasių mokiniams		
2016-09-01	2017-05-30	32
6-10 klasių mokiniams		
2016-09-01	2017-06-02	34

5. Mokslo metai skirstomi pusmečiais

Laikotarpis	Pusmečio trukmė
I pusmetis	2016-09-01 – 2017-01-20
II pusmetis	2017-01-23 – 2017-05-30 (5 kl. mokiniams)
	2017-01-23 – 2017-06-02 (6-10 kl. mokiniams)

6. Pamokų laikas

Pamoka	Pamokos laikas	Pertraukos trukmė (min)
1.	8.00–8.45	10
2.	8.55–9.40	10
3.	9.50–10.35	10
4.	10.45–11.30	30
5.	12.00–12.45	10
6.	12.55–13.40	10
7.	13.50–14.35	10

7. Mokinių atostogų trukmė

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2016-10-31	2016-11-04
Žiemos (Kalėdų)	2016-12-27	2017-01-06
Žiemos (6-10 klasių mokiniams)	2017-02-17	
Pavasario (Velykų)	2017-04-10	2017-04-14
Vasaros 5 kl.	2017-05-31	2017-08-31
Vasaros 6-10 kl.	2017-06-05	2017-08-31

8. Papildomos atostogos (10 mokymosi dienų) 5 klasių mokiniams

Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi
2017-02-13	2017-02-20
2017-04-18	2017-04-24

9. Pažintinei ir kultūrinei, kūrybinei, sportinei, socialinei, karjeros planavimo, prevencinei veiklai skiriamos 8 ugdymosi proceso dienos. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių ir paskirstomos taip:

Eil. nr.	Veikla	Laikas
1.	Mokslo ir žinių diena	2016-09-01
2.	Kalėdų belaukiant	2016-12-23
3.	Sveikatingumo diena ir atvirų durų diena	2017 m. gegužės mėn.
4.	Diena tėvų darbovietėse	Pagal klasių auklėtojų veiklos planus

5.	Mokslo metų užbaigimo diena	2017-05-30(5 kl. mokiniams)
		2017-06-02(6-10 kl. mokiniams)
6.	Klasės auklėtojo planuojamos kultūrinės pažintinės ir kitos veiklos (3 dienos) – išvykos, ekskursijos, žygiai ir kt.	Per mokslo metus

10. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į mokyklą gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6-10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

11. Mokyklos direktorius, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Apie priimtus sprendimus direktorius informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėją.

12. Mokymosi aplinka.

12.1. Mokinių ugdymo(si) poreikiams mokykloje tenkinti skirti sporto aikštynai, sporto salė, dušai, persirengimo kambariai, tualetai, iškilnių salė, biblioteka, skaitykla, valgykla, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto kabinetas, pailgintos darbo dienos kabinetas. Palaispniui atnaujinami ir modernizuojami mokomieji kabinetai.

12.2. Švietimo pagalbą mokykloje teikia specialistai: socialiniai pedagogai, specialieji pedagogai, logopedas, psichologas, mokytojo padėjėjas.

12.3. Mokiniam sudaromos sąlygos mokytis ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose: mokyklos muziejuje, skaitykloje, bibliotekoje, iškilnių, sporto salėse, mokyklos kieme bei kitose įstaigose, organizacijose, miesto gamtinėje aplinkoje.

12.4. Mokytojai, planuodami veiklą aplinkoje už mokyklos teritorijos, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas privalo informuoti direktoriaus pavaduotoją ugdymui bei parengti išvykos dokumentus vadovaudamiesi Mokyklos direktoriaus 2015-02-06 įsakymu Nr. V-34 „Dėl Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos vaikų turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašo“.

12.5. Mokytojų darbo vietos kompiuterizuotos, sudarytos sąlygos ugdymo procese naudoti internetą, daugialypės terpės projektorius, naujas mokymo priemones ir kt.

12.6. Mokymo ir mokymosi ištekliai įsigijami vadovaujantis Mokyklos direktoriaus 2013-06-20 įsakymu Nr. V-39 „Dėl Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais, jų komplektų dalimis, mokymo priemonėmis ir vadovėlių persikirstymo tarp mokyklų tvarkos tvirtinimo“ patvirtinta tvarka.

12.7. Mokykloje puoselėjamos sukurtos tradicijos ir inicijuojamos naujos (Mokslo ir žinių dienos šventė, Mokytojo dienos šventė, Advento – Kalėdų renginiai, Sveikatingumo diena ir Mokyklos atvirų durų diena, „Protų mūšis“, valstybinių švenčių minėjimai, bendri renginiai su kitomis švietimo įstaigomis, ekskursijos, išvykos ir pan.).

Mokyklos direktorius nuolat bendradarbiauja su Marijampolės savivaldybės administracija mokymosi aplinkos turtinimo klausimais.

13. Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymas.

13.1. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniams, kuriems skirtas mokymas namuose.

13.2. Individualus planas gali būti sudaromas mokiniui, kuris patiria sunkumų po ligos ir siekia pagerinti mokymosi rezultatus.

13.3. Individualus ugdymosi planas sudaromas mokiniui, turinčiam pirmojo pusmečio dalyko neigiamą įvertinimą, siekiant likviduoti žinių spragas.

13.4. Individualiame ugdymo plane numatomi mokymosi tikslai, uždaviniai, kaip bus šalinami iškilę mokymosi sunkumai, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, įvertinimo būdai, papildomos ar tikslinės užduotys, numatytos mokymo priemonės ar kitokie mokymosi metodai, sėkmės kriterijai, numatyta pagalba.

13.5. Už mokinio individualaus ugdymo plano sudarymą ir vykdymą atsakingas – direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kuris, rengdamas individualų ugdymo planą, bendradarbiauja su mokytojais, mokiniu, mokinio tėvais ir švietimo pagalbos specialistais.

13.6. Mokinio, besimokančio pagal individualų ugdymo planą, pamokų tvarkaraštį, suderinimą su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju), tvirtina mokyklos direktorius.

14. Sveikata ir gerovė mokykloje.

14.1. Mokykla 2015 metais pripažinta sveikatą stiprinančia mokykla ir dalyvauja programoje „Sveika mokykla“.

14.2. Visiems mokiniams sudarytos sąlygos mokytis psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, grįstoje mokinių, mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų pagarba vienas kitam.

14.3. Mokytojai, kiti mokyklos darbuotojai, pastebėję patyčių ar smurto apraiškas, nedelsiant jas sustabdo.

14.4. Mokykloje sudarytos sąlygos dalyvauti neformaliojo švietimo sporto krypties programose, sveikatingumo renginiuose.

15. Ugdymo turinio diferencijavimas.

15.1. Ugdymo turinio diferencijavimo tikslas yra sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingai mokytis.

15.2. Dalyko mokytojas pamokoje pritaiko mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką, atsižvelgdamas į mokinių turimą patirtį, interesus, gebėjimus, mokymosi stilių, pasiekimų lygį ir kt.

15.3. Ugdymo turinio diferencijavimas taikomas mokinių grupėms, orientuojantis į pasiekimų skirtumų mažinimą ir atskirų mokinių gebėjimų plėtojimą.

16. Mokymosi pasiekimų gerinimas ir mokymosi pagalbos teikimas.

16.1. Mokykloje už pagrindinio ugdymo mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas.

16.1. Ugdymo procesą mokytojai nuolat stebi ir laiku nustato mokiniui kylančius sunkumus, apie juos informuoja klasės auklėtoją, švietimo pagalbos specialistus, direktoriaus pavaduotoją ugdymui ir mokinio tėvus. Pagalba numatoma mokiniui, kurio pasiekimų lygis vieno ar kelių dalykų žemesnis nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinyš nedaro pažangos, kai kontrolinis darbas įvertintas nepatenkinamai, kai mokinyš dalį pamokų praleido dėl ligos.

16.2. Dėl mokymosi pagalbos dažnumo, intensyvumo susitariama žodžiu su dalyko mokytoju, švietimo pagalbos specialistu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).

16.3. Mokymosi pagalba teikiama:

16.3.1. visų dalykų pamokose kaip grįžtamasis ryšys, koreguojant mokinio mokymąsi, pritaikant tinkamas mokymui(si) užduotis, metodus, būdus;

16.3.2. skiriant trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas;

16.3.3. mokytojai organizuoja pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

16.3.4. mokykloje sudarytos sąlygos mokiniams atlikti namų darbus pailgintos darbo dienos grupėje;

16.3.5. mokymosi pagalba teikiama ir mokinių grupėms;

16.3.6. teikiant pagalbą prioritetą teikiamas mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

16.3.7. dalyko mokytojo ir mokinio tarpusavio susitarimu, mokytojas gali teikti mokiniui trumpalaikes konsultacijas po pamokų.

16.4. Pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, naudojamos:

16.4.1. ilgalaikėms konsultacijoms skiriama po 0,25 sav. pamokos šiems dalykams: lietuvių kalbai, matematikai, anglų kalbai, rusų kalbai, vokiečių kalbai, informacinėms technologijoms, fizikai, chemijai. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui iki rugsėjo 1 d. pirmajam pusmečiui, o iki

sausio 20 d. antrajam pusmečiui sudaro tvarkaraštį, kuriame nurodo dalyko pavadinimą, mokytojo vardą ir pavardę, konsultacijos vietą ir laiką;

16.4.2. dalykų moduliams: anglų kalbai po 1 val. skiriama 5, 6, 7, 8, 9 klasėse; lietuvių kalbai po 1 val. skiriama 8, 9 klasėse, matematikai 1 val. skiriama 10 klasėje;

16.4.3. direktoriaus pavaduotojas ugdymui iki rugsėjo 1 d. pirmajam pusmečiui, o iki sausio 20 d. antrajam pusmečiui sudaro tvarkaraštį, kuriame nurodo dalyko modulio pavadinimą, mokytojo vardą ir pavardę, užsiėmimo vietą ir laiką;

16.4.4. modulio grupėje minimalus mokinių skaičius – 15;

16.4.5. klasei dalinti į laikinas grupes: dorinio ugdymo (ne mažiau 10 mokinių), užsienio kalbų (12-20 mokinių), technologijų (12-30 mokinių), informacinių technologijų (pagal darbo vietų skaičių) dalykų.

16.5. Mokinių pasiekimai mokykloje analizuojami du kartus per metus Mokytojų tarybos posėdžiuose (2017 m. sausį ir birželį) bei išplėstiniuose direkcijos posėdžiuose (esant reikalui).

17. Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas.

17.1. Bendradarbiavimo formos planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą, priimant sprendimus: tėvų susirinkimai (2016 m. rugsėjis-spalis, 2017 m. vasaris), veikla darbo grupėse/komandose (planuojant mokyklos veiklą), tėvų įtraukimas į projektinę ir popamokinę veiklą, tėvų dalyvavimas Mokyklos taryboje, pasitarimuose, posėdžiuose.

17.2. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą mokyklos svetainėje www.stankeviciaus.lt. Mokymo(si) pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą – E. dienyne.

17.3. Mokytojai, pastebėję problemas (nenorą mokytis, sistemingą namų darbų neatlikimą, blogą pamokų lankomumą ir kt.), iš karto teikia informaciją telefonu (komentarai žodžiu) ir E. dienyne (komentarai, pastabos raštu), ką reikia tobulinti, kaip tai atlikti, kad būtų pasiekti mokymosi uždaviniai.

17.4. Plačiau apie mokinių pasiekimus tėvai (globėjai, rūpintojai) gali sužinoti iš individualaus pokalbio su mokytoju, klasės auklėtoju.

17.5. Klasės tėvų susirinkimai, kuriuose svarstomi tos klasės mokinių pasiekimai ir pažanga, organizuojami po ugdymo rezultatų aptarimo Mokytojų tarybos posėdyje.

17.6. Klasės auklėtojas pokalbio metu su mokinio tėvais, telefonu, el. paštu, iškvietęs mokinių tėvus į mokyklą, gali turėti konkrečius įrodymus (pastabas, pagyrimus, testų, anketų, apklausos rezultatus, medžiagą raštu: mokyklos savivaldos institucijų nutarimus, kitą informacinę medžiagą).

17.7. Informaciją mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) gali teikti socialinis pedagogas, neformaliojo švietimo mokytojas, mokyklos sveikatos priežiūros specialistas, Vaiko gerovės komisijos nariai, logopedas, psichologas, specialusis pedagogas, direktorius ir direktoriaus pavaduotojai ugdymui. Šie asmenys informaciją teikia individualiai, esant reikalui ar tėvams pageidaujant.

18. Ugdymo turinio formavimas ir įgyvendinimas.

18.1. Ugdymo turinys 5-10 klasėse įgyvendinamas pagal Bendrąsias programas, pamokas skirstant vieneriems mokslo metams, atsižvelgiama į Bendrajame ugdymo plane nurodytą pamokų skaičių ir vadovaujama Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049.

18.2. Ugdymas organizuojamas pagal dalykus. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas atsižvelgiant į mokyklos tikslus, susiformavusias tradicijas, veiklos įsivertinimo duomenis, mokinių duomenis bei turimus išteklius.

18.3. Dalykai mokomi lietuvių kalba.

18.4. Mokykloje susitarta dėl ugdymo turinio planavimo principų ir laikotarpių bei ugdymo turinio dokumentacijos tvirtinimo ir derinimo. Ugdymo turinio planavimo tvarkos aprašas patvirtintas mokyklos direktoriaus 2015-02-27 įsakymu Nr. V-48 „Dėl Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos ugdymo turinio planavimo aprašo“.

19. Ugdymo turinio integravimas.

19.1. Pasipriešinimo istorijos mokymas integruojamas į pilietiškumo pagrindų kursą 10 klasėje II pusmetyje.

19.2. Mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrą dalį pradėdama mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai renkasi vieną iš penkių siūlomų technologijų programų: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų.

19.3. Kai kurios kelių dalykų temos ar problemos integruojamos mokytojų nuožiūra taip:

Klasė	Dalykai	Tema	Laikas
5a	Informacinės technologijos, dailė	Spalvos	2016 m. spalio
5b	Muzika, dailė	M. K. Čiurlionis	2016 m. gruodis
6a	Matematika, geografija	Mastelis	2016 m. spalio
6b	Dailė, gamta ir žmogus	Šviesa ir spalvos	2017 m. balandis
7a	Biologija, dailė	Paukščiai-padangių skrajūnai ir pavasario pranašai	2017 m. kovas
7b	Tikyba, dailė	Vitražai bažnyčioje	2017 m. balandis
8a	Technologijos, tikyba	Adventinis vainikas	2016 m. lapkritis
8b	Matematika, fizika	Koordinacių plokštuma	2016 m. spalio
9	Lietuvių kalba, fizika	Agregatinės būsenos ir jų kitimas	2016 m. lapkritis
10	Etika, pilietiškumo pagrindai	Patriotiškumas. Pareiga ir atsakomybė	2017 m. vasaris

19.4. Integruotų pamokų laikas gali būti tikslinamas mokyklos mėnesio veiklos plane.

20. Prevencinių ir kitų programų integravimo į ugdymo turinį formos ir būdai.

20.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, integruojama į biologijos, chemijos, etikos, tikybos pamokas ir klasės valandėles, neformaliojo švietimo ir projektinę veiklą, organizuojamus renginius (ne mažiau kaip 6 val. per metus).

20.2. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK - 179 „Dėl rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“, integruojama: 5, 6 kl. – į gamtos ir žmogaus pamokas; 7, 9 kl. – į biologijos pamokas; 8, 10 kl. – į etikos, tikybos pamokas, visuomenės sveikatos specialisto organizuojamus renginius.

20.3. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, integruojama į dailę, muziką, lietuvių kalbos pamokas, neformaliojo švietimo programas, mokyklos renginius.

20.4. Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012-08-31 įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“, integruojama į gamtos ir žmogaus, biologijos, kūno kultūros, dorinio ugdymo, fizikos, chemijos pamokas, klasės auklėtojų veiklas, neformaliojo švietimo programas, visuomenės sveikatos specialisto ir kitus mokyklos renginius.

20.5. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014-01-15 įsakymu Nr. V-72 „Dėl ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, klasėse integruojama į technologijų, etikos, tikybos, ekonomikos ir verslumo, neformaliojo švietimo programas, klasės auklėtojų veiklas, mokyklos renginius.

20.6. Programų integravimą vykdo dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, papildomo ugdymo organizatorius, sveikatos priežiūros specialistas.

20.7. Programų įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojai ugdymui.

20.8. Mokytojai ir klasių auklėtojai E. dienyne fiksuoja integruojamosios bendrosios ar prevencinės programos įgyvendinimą.

20.9. Ugdymosi pasiekimai vertinami pagal programose pateiktus reikalavimus. Vertinant taikomi formuojamojo vertinimo metodai ir būdai. Mokinių pasiekimai, atitinkantys iškeltus uždavinius, žinias, gebėjimus, įgūdžius ir vertybines nuostatas, yra prevencinės veiklos veiksmingumo rodiklis.

20.10. Mokykla kartą per pusmetį analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priima sprendimus dėl tolesnio turinio integravimo tikslingumo.

21. Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimas.

21.1. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 ir Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos 5-10 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, patvirtinta 2013-06-20 direktoriaus įsakymu Nr. V-38.

21.2. Dorinio ugdymo, žmogaus saugos dalykų bei dalykų modulių pasiekimai pažymiais nevertinami, rašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

22. Pasiekimų fiksavimas.

22.1. E. dienyną dalyko mokytojai pildo vadovaudamiesi Mokyklos elektroninio dienyno tvarkymo nuostatais, patvirtintais Mokyklos direktoriaus 2012-09-14 įsakymu Nr. V-123.

22.2. Dienynas pildomas kiekvieną dieną: užrašoma pamokos tema, data, raide „n“ pažymimi nedalyvaujantys pamokoje mokiniai, raide „p“ – pavėlavusieji, įrašomi gauti pamokoje įvertinimai, nurodomos namų darbų užduotys.

22.3. Visą reikalingą informaciją mokiniams ir jų tėvams apie pasiekimus, pagyrimus ir kitus įrašus klasių auklėtojai ir kitų dalykų mokytojai pagal poreikį fiksuoja E. dienyne.

22.4. Klasės auklėtojas per pirmąjį tėvų susirinkimą išsiaiškina, kiek tėvų klasėje neturi galimybės naudotis E. dienynu ir kas mėnesį ruošia pažymių suvestines.

22.5. Direktoriaus pavaduotojai ugdymui ne rečiau kaip kartą per 2 savaites tikrina E. dienyno pildymą, nustato pažeidimus ir teikia siūlymus juos šalinti.

22.6. Mokinių pasiekimų pažymėjimai mokykloje išduodami vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK 556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija).

23. Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas.

23.1. Visiems pagal pagrindinio ugdymo programas besimokantiems mokiniams skiriamas minimalus privalomų savaitinių pamokų skaičius, nurodomas Bendrųjų ugdymo planų lentelėse.

23.2. Mokiniams per dieną skiriamas tik vienas kontrolinis darbas, apie kurį mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę.

23.3. Kontroliniai darbai nerašomi paskutinę I pusmečio bei paskutinę mokslo metų dieną, pirmą dieną po atostogų.

23.5. Atostogų laikotarpiu mokiniams namų darbai neskiriami.

23.6. Namų darbų skyrimą atskiros klasės mokiniams joje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje, orientuodamiesi į Higienos normoje pateiktas rekomendacijas.

23.7. Namų darbų krūvius kontroliuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, klasių auklėtojai, atlikdami mokinių apklausas. Nustačius, kad mokinių namų darbų krūvis viršija higienos reikalavimus, direktoriaus pavaduotoja ugdymui sprendžia iškilusias problemas individualiai.

23.8. Už mokymo krūvio optimizavimą, skiriamų namų darbų stebėseną ir mokymosi krūvio kontrolę atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

23.9. 5-10 klasių mokiniams gali būti skiriamas didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykų moduliams mokytis tik suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

24. Ugdymo organizavimas asmenims, baigusiems užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą.

24.1. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinę bendrojo ugdymo programą), informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros, ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėją.

24.2. Mokykla pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito pagal pateiktus dokumentus.

24.3. Jeigu atvykęs mokinytis neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, mokykla nustato jo pasiekimus.

24.4. Jeigu mokiniui reikia įveikti kurių nors dalykų programų skirtumus, mokyklos Mokytojų taryba, atsižvelgdama į mokinio (jo tėvų) pageidavimus, sudaro sąlygas įveikti atsilikimą ir atsiskaityti per 3 mėnesius nuo atvykimo mokytis pradžios.

24.5. Po papildomų užsiėmimų baigimo direktoriaus įsakymu paskirta dalykų mokytojų komisija nustato, ar mokinytis likvidavo mokymosi spragas arba atskirų dalykų programų skirtumus.

24.6. Jei nustatoma, kad mokinio pasirengimo lygis neatitinka konkrečios klasės ugdymo programos reikalavimų, jam siūloma mokytis viena klase žemiau ir pagal poreikį skiriamos atskiros konsultacinės valandos iš mokinio poreikiams tenkinti skirtų valandų.

24.7. Mokiniai, nemokantys ar silpnai mokantys lietuvių kalbą ir norintys pradėti ar tęsti mokymąsi mokykloje, tėvams pageidaujant, mokosi kartu su klase individualizuojant darbą pamokose, o intensyviai lietuvių kalbos mokymui pagal mokyklos galimybes skiriamas atitinkamas savarankiško mokymo proceso organizavimo būdai (pavienio mokymosi forma) rekomenduojamas pamokų skaičius. Tokiam mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas.

24.8. Priimtam mokiniui skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis, kai dalykų mokytojai, stebėdami jo pasiekimų lygį, galutinai nustato mokinio žinių atitikimą šios klasės ugdymo programos reikalavimams ir siūlo mokyklos direktoriui priimti sprendimą dėl mokinio skyrimo į atitinkamą klasę.

24.9. Tokiam mokiniui teikiama klasės vadovo, mokinių savanorių pagalba. Esant reikalui, pagalbą teikia socialinis pedagogas, psichologas, logopedas, specialusis pedagogas, mokytojo padėjėjas.

25. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas.

25.1. Neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje organizuojama vadovaujantis Vaikų ir jaunimo užimtumo programų vertinimo kriterijų aprašu, patvirtintu LR ŠMM 2005-12-14 įsakymu Nr. ISAK-2567, Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, pavirtinta LR ŠMM 2005-12-30 įsakymu Nr. ISAK-2695, 2012-03-29 įsakymo Nr.V-554 redakcija, Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu LR ŠMM 2011 07-05 įsakymu V-1214.

25.2. Itin gabiems mokiniams siūloma rinktis programas kitose Marijampolės neformaliojo vaikų švietimo įstaigose.

25.3. Neformalusis vaikų švietimas mokykloje organizuojamas atsižvelgiant į mokinių poreikius, mokyklos galimybes bei susiklosčiusias mokyklos tradicijas.

Eil.Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Dailė - dizainas	8-10	1
2.	Sportas	5-8	2
3.	Orientavimasis	5-7	1
4.	Jaunieji muziejininkai	8-10	2
5.	Popieriaus studija	6-7	2

6.	Chorinis dainavimas	5-10	2
7.	Šokiai	5-10	2
8.	Drama	5-6	1
9.	Etnokultūra	6-8	2
10.	Mokomės iš gamtos	5-8	2
11.	Bendras fizinis parengimas	5-8	2
11.	Jaunieji šauliai	7-10	1

25.4. Neformaliojo vaikų švietimo programas mokytojai rengia iki gegužės mėnesio pabaigos ir teikia pritarimą Mokyklos metodinei tarybai.

25.5. Neformaliojo vaikų švietimo grupę sudaro ne mažiau kaip 15 mokinių.

25.6. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui parengia neformaliojo vaikų švietimo tvarkaraštį, kuriame nurodoma tikslus užsiėmimų laikas, patalpa, kurioje vyksta užsiėmimas, mokytojo vardas, pavardė ir teikia tvirtinti direktoriui. I pusmečio tvarkaraštis patvirtinamas iki rugsėjo 1 d., antrojo pusmečio – iki 2017 m. sausio 20 d.

25.7. Programų paklausa tiriama ir mokinių poreikiai analizuojami balandžio – gegužės mėn.

25.8. Neformaliojo švietimo užsiėmimai fiksuojami E. dienyne. Užsiėmimo trukmė – 45 minutės.

25.9. Neformaliojo švietimo veikla vykdoma aplinkose, kurios padeda įgyvendinti neformaliojo švietimo tikslus (išvykose, ekskursijose, akcijose ir kt.).

26. Laikinių grupių sudarymas, klasių dalijimas.

26.1. Tikslingai naudojant mokinio krepšelio lėšas klasės dalijamos į grupes:

26.1.1. informacinėms technologijoms – 5a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8b klasėse;

26.1.2. technologijoms – 5a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8b klasėse.

26.2. Doriniam ugdymui:

26.2.1. tikybai mokytis jungiamos 9 ir 10 klasių grupės;

26.2.2. etikai sudaromos atskiros mokinių grupės iš klasių: 5a; 6a ir 6b; 7a ir 7b; 8a ir 8b, 9 ir 10.

26.3. Anglų kalbai į grupes dalijama 5a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8b, 9 klasės.

26.4. Rusų kalbai mokytis į laikinąsias grupes dalijama 6a, 7b, 8b, 9 klasės.

26.5. 5 kl. (anglų) ir 6 kl. (rusų) kalboms mokytis grupės sudaromos iš panašių polinkių ir interesų mokinių.

26.6. Vokiečių kalbai mokytis sudaroma viena grupė iš 6a, 7a ir 7b klasių mokinių, antra grupė – 8a, 8b, 9, 10 klasių mokinių.

26.7. Kūno kultūrai – 8a ir 8b kl. mergaitės, 8a ir 8b kl. berniukai, 9 ir 10 kl. mergaitės, 9 ir 10 kl. berniukai.

26.7. Mokinyms grupę gali keisti (išeiti arba ateiti naujas mokinyms) bendru mokytojo ir mokinio susitarimu.

27. Reikalavimai mokinių elgesiui.

27.1. Siekiant užtikrinti saugią ir palankią mokymosi aplinką, per pamokas, pertraukas, popamokinius ir kt. renginius vadovaujamas:

27.1.1. Mokinių elgesio taisyklėmis, patvirtintomis mokyklos direktoriaus 2014-06-06 įsakymu Nr. V-75;

27.1.2. Mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis, patvirtintomis mokyklos direktoriaus 2014-03-25 įsakymu Nr. V-46.

28. Bendradarbiavimas su įstaigomis, įmonėmis ar asociacijomis.

28.1. Mokykla pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su:

28.1.1. Marijampolės lopšeliu darželiu „Pasaka“ (bendri renginiai);

28.1.2. Marijampolės „Saulės“ pradinė mokykla (konkursai, renginiai);

- 28.1.3. Marijampolės aikido aikikai „AIKIVARAS“ mokykla (renginiai, sveikatingumo ugdymas);
- 28.1.4. Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centru (mokytojų kvalifikacijos kėlimas, mokinių darbų parodų organizavimas);
- 28.1.5. Marijampolės specialiaisiais socialinės globos namais (dalyvavimas bendrose akcijose, renginiuose);
- 28.1.6. Marijampolės Petro Kriaučiūno viešąja biblioteka (ugdymas karjerai, renginiai, konkursai, šventės, pilietiškumo ugdymas, netradicinės pamokos);
- 28.1.7. Asociacija „Atviras mikrofonas“ (projekto „Parodykim, ką galim“ įgyvendinimas);
- 28.1.8. Kauno taikomosios dailės mokykla (ugdymas karjerai);
- 28.1.9. Lietuvos aviacijos muziejumi (renginiai, ugdymas karjerai);
- 28.1.10. Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru (dalyvavimas konkursuose, akcijose);
- 28.1.11. Lenkijos Respublikos Punsko Dariaus ir Girėno pagrindine mokykla (projektu, susijusių su aviacijos istorija, organizavimas).
- 28.2. Mokykla bendradarbiauja su:
- 28.2.1. Marijampolės profesinio rengimo centru (ugdymas karjerai, profesinis informavimas dėl tolesnio 10 klasės mokinių mokymosi);
- 28.2.2. Marijampolės kraštotyros muziejumi (etnokultūros, pilietiškumo pamokos, dalyvavimas edukacinėse programose, konkursuose, akcijose);
- 28.2.3. Marijampolės visuomenės sveikatos biuru (sveikatingumo ugdymas);
- 28.2.4. Marijampolės jaunimo darbo birža (profesinis informavimas ir konsultavimas, ugdymas karjerai);
- 28.2.5. Marijampolės meno, sporto mokyklomis, Moksleivių kūrybos centru (koncertai, varžybos, parodos).
- 28.3. Bendradarbiavimo formos ir būdai skelbiami mokyklos mėnesio veiklos plane.

III. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

29. Pagrindinio ugdymo programos bendrosios nuostatos.

- 29.1. Dalykui skiriamų pamokų skaičius, vykdant pagrindinio ugdymo programas konkrečioje klasėje, atitinka BUP lentelėse nurodytą pamokų, skirtų dalyko mokymui, skaičių.
- 29.2. Dalykų programoms skiriamų valandų skaičius gali būti didinamas arba mažinamas (iki 10 procentų) nedidinant mokiniui numatytų savaitinių pamokų skaičiaus, kai nėra galimybės vaduoti išvykusių tobulinti kvalifikaciją ar sergančių mokytojų.
- 29.3. Adaptacinis laikotarpis mokiniams:
- 29.3.1. baigusiems pradinio ugdymo programą ir pradėdantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniams bei atvykusiems mokiniams mokslo metų eigoje skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis pagal „Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos 5-10 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką“ (patvirtintą mokyklos direktoriaus 2013-06-20 įsakymas Nr. V-38).
- 29.3.2. rugsėjo mėnesį direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir klasės auklėtojas penktokus bei naujai atvykusius mokinius ir jų tėvus supažindina su ugdymo proceso organizavimu, su pagrindinio ugdymo programų reikalavimais;
- 29.3.3. pirmąjį mokslo metų mėnesį minėtų mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami, mokinių pasiekimai ir pažanga neigiamais pažymiais nevertinama. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus, formuojamąjį vertinimą;
- 29.3.4. rugsėjo 1 d. klasės auklėtojas penktokus ir naujai atvykusius mokinius supažindina su kabinetine sistema, pamokų tvarkaraščiu, jo galimų laikinų keitimų tvarka;
- 29.3.5. dalykų mokytojai per pirmąsias pamokas supažindina mokinius su žinių ir pasiekimų vertinimo tvarka dalyko pamokoje ir mokiniai pasirašo saugaus elgesio ir kitų instruktažų lapuose;

29.3.6. klasės auklėtojas kartu su psichologu ir socialiniu pedagogu iki spalio mėnesio pabaigos atlieka reikalingus adaptacijos ir mokymosi stiliaus nustatymo tyrimus, su išvadomis supažindina per išplėstinį direkcijos posėdį dalykų mokytojus;

29.3.7. ypatingas mokytojų dėmesys skiriamas pažinti penktokų amžiaus savitumą, atrinkti bei pateikti mokomąją medžiagą, parinkti darbo formas ir metodus.

30. Mokinių socialinė – pilietinė veikla.

30.1. Socialinė – pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis. Ji siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomai projektai, kultūrinėmis ir socializacijos programomis, turimomis sąlygomis.

30.2. Mokinių socialinė - pilietinė veikla organizuojama vadovaujantis pagrindinio ugdymo programomis ir LR ŠMM Bendrojo ugdymo departamento 2007-08-21 Nr. SR-12-05-69 raštu „Dėl mokinių socialinės veiklos“.

30.3. Socialinės – pilietinės veiklos kryptys yra mokinio laisvai pasirenkamos: ekologinė (dalyvavimas akcijoje „Darom“, mokyklos aplinkos tvarkymas); pedagoginė (pagalba draugui, kuriam sunkiau sekasi mokytis); pilietinė (pilietinių iniciatyvų, akcijų organizavimas, dalyvavimas mokyklos mokinių savivaldoje); visuomeninė (pagalba mokyklos bibliotekoje, klasės ir mokyklos renginių organizavimas, pagalba mokytojui, savanorystė).

30.4. Socialinei – pilietinei veiklai skiriama ne mažiau kaip 5 val. per mokslo metus.

30.5. Organizuodami socialinę – pilietinę veiklą klasių auklėtojai, mokytojai atsižvelgia į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus ir pagalbos mokiniui specialistų rekomendacijas.

30.6. Socialinė veikla gali būti atliekama popamokinės veiklos metu ir po pamokų. Veikla atliekama mokiniui patogiu laiku, neįeina į privalomų savaitinių pamokų skaičių.

30.7. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitą vykdo klasės auklėtojas. Ji fiksuojama E. dienyne.

31. Pagrindinio ugdymo programos atskirų dalykų mokymo specifika.

31.1. Lietuvių kalbos ugdymas vykdomas per visų dalykų pamokas:

32.1.1. darbus raštu mokiniai įteikia rašytus ranka; projektinius darbus gali mokiniai įteikti atlikę kompiuteriu, naudodamiesi lietuviška aplinka; informacinių technologijų pamokose naudojamos lietuviška aplinka;

31.1.2. dalykų mokytojai, rengdami mokomąsias užduotis, siekia, kad jos ugdytų mokinio kalbos nuoseklumą, logiškumą ir mąstymą;

31.1.3. dalykų mokytojai pamokoje moko mokinius rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu, taisydami mokinių padarytas kalbos klaidas;

31.1.4. vertindamas mokinio pasiekimus raštu (išskyrus lietuvių kalbą), dalyko mokytojas savo nuožiūra gali sumažinti bendrą pažymį 1 balu už padarytas lietuvių kalbos klaidas;

31.1.5. ugdyti kalbinę atsakomybę, kalbinę rašką mokykloje skatinant mokyklos bendruomenės narius taisyklingai kalbėti bendraujant tarpusavyje, viešojoje erdvėje.

31.2. Dorinis ugdymas:

31.2.1. dorinio ugdymo dalyką mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką (tikyba/etiką). Savo apsisprendimą mokinys, jo tėvai gali keisti tik baigęs 6, 8 klases. Prašymas raštu pateikiamas direktoriui ne vėliau kaip iki 2017 m. gegužės 25 d.

31.3. Lietuvių kalba:

31.3.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas, skiriant konsultacijas per mokslo metus.

31.4. Užsienio kalba:

31.4.1. pirmoji užsienio kalba – anglų kalba. Pirmąją užsienio kalbą lieka iki pagrindinio ugdymo proceso pabaigos;

31.4.2. 10 klasėje organizuojamas anglų k. pasiekimų patikrinimas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais;

31.4.3. antrosios užsienio kalbos mokymas privalomas nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinsys nuo 14 iki 16 metų pats renkasi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu antrąją užsienio kalbą: rusų arba vokiečių. Prašymai dėl antrosios užsienio kalbos pasirinkimo kitiems mokslo metams priimami iki 2017 m. gegužės 25 d.;

31.4.4. mokinsys, atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos (anglų/rusų/vokiečių), jei mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi, gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, sudaro sąlygas pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

31.4.4.1. vienus mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę (jei yra 5 ir daugiau tokių mokinių, skiriamos 2 savaitinės pamokos).

31.5. Informacinės technologijos:

31.5.1. 7–8 klasėse skiriamos 34 dalyko pamokos. 8 klasėje pirmą pusmetį, 7 klasėje antrą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui;

31.5.2. 9-10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų modulių. Mokykla siūlo modulius: „Kompiuterinės leidybos pradmenys“, „Programavimo pradmenys“, „Tinklapių kūrimo pradmenys“.

31.6. Matematika:

31.6.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojama Nacionalinio egzaminų centro parengtos matematinio raštingumo užduotys;

31.6.2. stebint mokinių matematikos pasiekimus ir remiantis standartizuotų testų rezultatais, numatoma pagalba mokiniams, kurių pasiekimai žemi, spragoms įveikti;

31.6.3. gabių matematikai vaikų ugdymui naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais;

31.6.4. ugdymo procese naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės bei, pagal poreikį, atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką.

31.7. Socialiniai mokslai:

31.7.1. geografijos ir istorijos pamokose mokytojai naudoja tiriamojo pobūdžio metodus, ekskursijas, mokymąsi bendradarbiaujant, projektinius, savarankiškus darbus, panaudojant IKT, organizuojant mokymą netradicinėse aplinkose (Prezidento Kazio Griniaus muziejus, Kraštotyros muziejus, Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejus, gamtinė aplinka);

31.7.2. į dalykų turinį integruojama Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios sistemingai atskleidžiamos ir aptariamasi su mokiniams, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, tokios kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, pilietinis aktyvumas.

31.8. Istorija ir pilietiškumo pagrindai:

31.8.1. pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi pilietiškumo pagrindų. Pamokos organizuojamos 9 ir 10 klasėse po vieną pamoką per savaitę;

31.8.2. pasipriešinimo istorijai mokytis skiriama 18 pamokų 10 klasėje antrajame pusmetyje;

31.8.3. dalyvavimas pilietinėse akcijose, renginiuose fiksuojamas kaip pilietiškumo pagrindų pamoka;

31.8.4. 5-6 klasės istorijos kurso eiliškumas: 5 klasės kursas pradedamas dėstyti nuo Lietuvos istorijos, 6 klasės kursas – nuo Pasaulio istorijos.

31.9. Ekonomikos ir verslumo mokiniai mokosi 9 klasėje.

31.10. Gamtos mokslai:

31.10.1. per gamtos ir žmogaus, biologijos, chemijos, fizikos pamokas dalykų mokytojai naudoja tiriamojo pobūdžio metodus, dialogus, diskusijas, mokymąsi bendradarbiaujant, projektinius, savarankiškus darbus, naudojant IKT, mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius organizuojant laboratorinius, eksperimentinius darbus ir kitas praktines veiklas;

31.10.2. eksperimentiniai, laboratoriniai ir praktiniai darbai atliekami biologijos, chemijos, fizikos kabinetuose mokytojui panaudojant jame esančias reikiamas priemones tokiems darbams atlikti. Eksperimentiniams įgūdžiams gerinti per metus skiriama iki 30 procentų dalykui skirtų pamokų.

31.11. Technologijos:

31.11.1. mokant technologijų 5-8 klasėse mokiniai mokosi taip: 5, 7 klasėse pirmą pusmetį mitybos ir tekstilės programa; antrą pusmetį – konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programa. 6, 8 klasėse atitinkamai: 1 pusmetį – konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programa, 2 pusmetį – mitybos ir tekstilės programa. Po pirmojo pusmečio (nuo 2017-01-23), keičiant technologijų mokymo programas, mokiniai pereina pas kitą technologijų mokytoją;

31.11.2. mokinius, besimokančius 9 klasėje, pradeda mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai renkasi vieną technologijos programą. Mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą 10 klasėje tik mokslo metų pradžioje.

31.12. Kūno kultūra:

31.12.1. kūno kultūrai skiriama po 2 savaitines pamokas 6-10 klasėse (5 klasėje – 3 pamokos); sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis neformaliojo vaikų švietimo programas: sporto, krepšinio, šokio;

31.12.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokoje su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas; specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;

31.12.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių, mokytojas taiko alternatyvias atsikaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

31.12.4. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokos konkrečią dieną (dėl tam tikrų sveikatos problemų), mokytojas siūlo kitą veiklą: stalo žaidimus, veiklą mokyklos bibliotekoje, socialinę veiklą ir pan.;

31.12.5. mokiniai, laikinai atleisti nuo kūno kultūros pamokų dėl ligos, stebi pamoką salėje ir, esant geroms oro sąlygoms, lauke (iš pirmos ir paskutinės pamokos mokiniai išleidžiami tėvams prisiimant atsakomybę per tas pamokas už vaiko saugumą ir užimtumą).

31.13. Žmogaus sauga:

31.13.1. žmogaus saugos mokymas vykdomas pagal Žmogaus saugos ugdymo bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-1159;

31.13.2. žmogaus saugos mokymui skiriama 4,5 val.

31.14. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailės ir muzikos dalykai.

31.15. Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius 2016-2017 mokslo metais:

Dalykų sritys, dalykai	Savaitinių pamokų skaičius dalykui									
	5a	5b	6a	6b	7a	7b	8a	8b	9	10
Dorinis ugdymas (etika/tikyba)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lietuvių kalba(gimtoji)	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
Užsienio kalba (1-oji)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
Informacinės technologijos	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1
Gamta ir žmogus	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-

Biologija	-	-	-	-	2	2	1	1	2	1
Chemija	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Fizika	-	-	-	-	1	1	2	2	2	2
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Pilietišumo pagrindai	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Geografija	-	-	2	2	2	2	2	2	2	1
Ekonomika ir verslumas	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1,5
Kūno kultūra	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
Žmogaus sauga	1	1	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	-	0,5
Minimalus pamokų skaičius per savaitę	26	26	28	28	29	29	30	30	31	31
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Pažintinei ir kultūrinei veiklai per vienerius mokslo metus skiriama 8 dienos (46 pamokos kiekvienai klasei)									
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti										
Anglų kalbos modulis	1	1	1		1	1		1	1	
Lietuvių kalbos modulis	1						1	1	1	
Matematikos modulis							1			1
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui su tėvų sutikimu	27	27	29	28	31	31	32	32	32	32
Mokinių konsultacijos	5,5									
Neformalusis vaikų švietimas	20									

IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

32. Bendrosios nuostatos.

32.1. Mokykloje mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas organizuojamas vadovaujantis Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-179.

32.2. Organizuojant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą atsižvelgiama į pagrindinio ugdymo programą, mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, į specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, pedagoginių psichologinių tarnybų (PPT) rekomendacijas, specialistų komandą, mokymo(si) aplinką ir turimas lėšas.

32.3. Mokykla įgyvendina pritaikytas ir individualizuotas programas:

32.3.1. pritaikytą bendrąją programą (pagal susitartą mokykloje formą) dalyko mokytojas kiekvienam mokiniui sudaro individualiai vieniems mokslo metams;

32.3.2. individualizuotą bendrąją programą sudaro vienam pusmečiui (pagal mokykloje susitartą formas) ir supažindina mokinio tėvus.

32.5. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, mokykloje pagalbą teikia specialusis pedagogas, logopedas (logopedo kabinete), mokytojo padėjėjas (pamokoje), psichologas ir socialinis pedagogas.

32.6. Sudarant mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, individualų ugdymosi planą užtikrinamas ugdymo nuoseklumas, tęstinumas, atsižvelgiama į PPT rekomendacijas, ugdymo programą, ugdymo formą, mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes:

32.6.1. bendradarbiaujama su mokiniu ir (ar) jo tėvais (globėjais, rūpintojais) bei pagalbos mokiniui specialistais, mokytojais, dirbančiais mokykloje;

32.6.2. išlaikomas Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytas minimalus pamokų skaičius;

32.6.3. galima 1-2 pamokomis mažinti minimalų privalomų pamokų skaičių organizuojant veiklas, stiprinančias mokinių praktinius gebėjimus;

32.6.4. galima nuo 20 iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti dalykui skiriamų pamokų skaičių, išskyrus įgyvendinant individualizuotas ugdymo programas;

32.6.5. galima keisti dalykams skirtų pamokų skaičių, planuoti specialiasias pamokas ir/ar didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, ugdymo karjerai kompetencijų ugdymui;

32.6.6. atsižvelgiant į mokinio reikmes, pagalbos specialistų, Vaiko gerovės komisijos, PPT rekomendacijas, galima keisti specialiųjų pamokų pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų skaičių) per mokslo metus;

32.6.7. galima trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

32.6.8. atsižvelgiant į mokinio galias ir sveikatą, poilsio poreikį, galima keisti dienos ugdymo struktūrą organizuojant nepamokinių ugdymą nemažinant bendrojo minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę.

33. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangos ir pasiekimų vertinimas.

33.1. Vertinant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangą ir pasiekimus vadovaujamosi šio plano 21 p. nuostatomis, pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytoje programoje numatytus pasiekimus.

33.2. Vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

34. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos mokiniams teikimas.

34.1. Didinant ugdymo veiksmingumą, specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis:

34.1.1. Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228;

34.1.2. ugdymo procese – specialiosios pamokos, kurias veda specialusis pedagogas, pagal sudarytą ir direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį;

34.1.3. mokiniams, turintiems fonologinių, fonetinių, kalbos raiškos ir suvokimo sutrikimų teikiama logopedo pagalba (per lietuvių kalbos pamokas ar kitas, numatytas tvarkaraštyje pamokas ir po pamokų) pagal logopedo sudarytą ir direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį. Logopedas vykdo specialias individualias ir grupines (2-4 mokiniai) pratybas logopedo kabinete;

34.1.4. specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229;

34.1.5. specialiąją pagalbą mokykloje mokiniams teikia mokytojo padėjėjas dalyko pamokoje (pagal sudarytą, suderintą su dalyko mokytoju ir direktoriaus patvirtintą mokytojo padėjėjo tvarkaraštį), po pamokų, per pertraukas, renginius.

PRITARTA

Marijampolės Rimanto Stankevičiaus

pagrindinės mokyklos Mokyklos tarybos

2016 m. birželio 3 d. posėdyje, protokolu Nr. 1-3